

dagens Forretningsorden, som Regjeringen, saavidt man kan skjønne, altsaa maa regne til de fælles Anliggender, og at der er al Grund til at formode, at alle de Sager, der vedkomme Rigsdagen og dens Sammensætning, ville blive regnede til de fælles Anliggender. Jeg maa forøvrigt ogsaa erindre om, at da jeg ved forrige Samling tog mig den Frihed at gjøre en Forespørgsel i den Anledning, og den høitærede Premierminister nedlod sig til at svare, da hørte vi ingen anden Forklaring af ham, end den, at det fulgte af sig selv, at Grundloven var gyldig for de særlige Anliggender, saalænge de vare særlige; — derom har jeg rigtignok heller aldrig tvivlet; men det er jo Spørgsmaalet, om det, der kan siges at være udtrykkelig erklæret for særlige Anliggender, fremdeles af Regjeringen vil blive anseet derfor, saalænge det ikke ved Rigsdagens Medvirkning er gaaet over til at blive fælles. Det er derfor jeg meente, at vi nødvendigviis maatte have antagelig Sikkerhed fra Regjeringens Side, saa at hvad enten den antager dette eller hiint for at ligge eller ikke ligge i de Udtryk, der ere brugte om, hvilke Anliggender der skulle være særlige eller ikke særlige, vil den dog regne dem alle til særlige Anliggender, saalænge de ikke ved Overenskomst med Rigsdagen ere blevne erklærede for fælles. Naar man nu vilde spørge mig om, af hvilken Bessaffenhed jeg troer, at den Sikkerhed skulde være, som Regjeringen i saa Henseende skulde stille, da synes jeg, at det vilde være det Hensigtsmæssigste og Sikkest, at vi fik en bestemt kongelig Erklæring om, at Alt, hvad der hidtil har hørt enten til Justitsministeriet, Indenrigsministeriet eller Kultusministeriet, fremdeles skulde henregnes til Kongerigets særlige Anliggender.

Monrad: Jeg kan meget godt forstaae, at den ærede Rigsdagsmand, der sidst havde Ordet, gjør Modstand imod denne Sags Behandling paa det allertidligste Stadium. Det langt overveiende Fleertal af denne Forsamling har imidlertid ikke opfattet Sagen saaledes som den ærede Rigsdagsmand. Det langt overveiende Fleertal i Thinget har ikke gjort Mod-

stand imod en Fællesforfatning i Almindelighed, hvilket derimod har været Tilfældet med den ærede Rigsdagsmand (Grundtvig: Nei!). Ja, saaledes har jeg imidlertid opfattet hans Virksomhed. De Medlemmer, som dele mine Anskuelser, have derimod, for at fremme denne vigtige Sag, skjælnet mellem to Hovedpunkter. Det ene var: Tilveiebringelsen af et Middel, hvorved man med nogenlunde Lethed kunde foretage de Forandringer i Grundloven, som Fællesforfatningen gjorde nødvendig; for at tilveiebringe dette har Ingen i denne Forsamling nogenstunde forlangt forud at kjende Fællesforfatningen. Det andet Hovedpunkt var: en Beslutning om, at de saaledes foretagne Forandringer i Grundloven skulde træde i Kraft, og med Hensyn til dette Punkt har en stor Deel af Forsamlingen været af den Mening, at man burde kjende Fællesforfatningen, førend man tog Beslutning om at lade Grundlovsforandringen træde i Kraft, hvilken Mening jo ogsaa Forsamlingen har sat igjennem. Saaledes er Sagens tidligere Stilling, og dersom man derfor vil gaae i de foregaaende Rigsdages Fodspor, saa kan der ikke være Tale om paa dette Stadium at modsætte sig, at det nu forelagte Forslag gaaer let og uhindret igjennem; thi dersom man vil gjøre dette, saa begynder man en ny Politikk, der hverken har Hjemmel i de foregaaende Rigsdages Behandling af Sagen, eller i selve Lovforslagets udtrykkelige Ord. Maaffe kunne Meningerne paa et senere Stadium blive deelte, naar der nemlig skal tages Beslutning om at lade Grundlovsforandringerne træde i Kraft, men det forekommer mig, at der ikke er nogen Grund til at modsætte sig denne Sags lette og uhindrede Fremgang.

J. A. Hansen: Den ærede sidste Taler's Dittringer gjør det nødvendigt for mig at sige et Par Ord om det foreliggende Spørgsmaal, som jo dreier sig om, hvorvidt vi allerede paa dette Trin af Sagen skulle nedsette et Udvalg, eller ikke. Den sidste ærede Taler har nemlig sagt — og jeg maa antage, han har refereret sig til det foreliggende For-